

ཐུགས་མང་དཔེ་ཚོགས་

མི་བསྐྱོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་མཚོའི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།

༡༡། ། བེ་བུ་ལྟོད་འདིགས་མེད་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དེ་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྡེགས་།

ཐུགས་མང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྲིགས།

ཨ་ཁིག་ལ་དཔེ་ཆུན་ཁང་།

ཚྭ་མཁྱིག་འགན་འཁུར་པ།	འབྲུག་མོ་སྒྲིང་།
མདུན་ཤོག་མཛེས་རིས།	ཏཱ་ཉལ་བེ་ཚོ་བུ་ནི་སི།
པར་བྱས་འགན་འཁུར་པ།	ཉུ་ཆེན་དང་འཇིགས་མེད་རང་སྐྱལ།

༂ ཁྱི་བརྒྱུད་མཁས་ཀྱང་བྱ་མཆོའི་གཏུང་ཚྭ་ཕྱོགས་བཞི་གས།

ཁྱི་བ་པོ།	ཉུ་ཆེན་དང་ཉི་ཟེ།
དཔེ་རྒྱན་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
འབྲེམ་སྟེང་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གི་པོད་ཡིག་ཚྭ་མཁྱིག་ཁང་།
གནས་ཁུལ།	པེ་ཅིན་རྟོ་མིང་མི་བྱང་ལམ་ཨང་14པ།
ཁྱི་བ་ཨང་།	100013
ཁ་བར་ཨང་གྲངས།	010 - 58130509
བརྒྱུད་འཆོར་མཁན།	ཐུལ་ཡོངས་ས་གནས་སོ་སོའི་ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཆོར་ཁང་།
བར་འདེབས་མཁན།	པེ་ཅིན་དབྱི་རྒྱའི་པར་འདེབས་ཆེད་ཡོད་ཁྱང་སི།
དྲིང་ཆེད།	787mm × 1092mm 1/16
བར་ཕྱོག	22.25
བར་གཞིའི་ཁྱི་བ་ཐོངས།	2005ལོའི་ཟླ་4པར་པར་གཞི་དང་པོ་བཞི་གས།
བར་ཐོངས།	2005ལོའི་ཟླ་4པར་པེ་ཅིན་ཏུ་པར་ཐོངས་དང་པོ་བརྒྱུབ།
བར་གྲངས།	0001 - 1500
ཕྱིན་ཆོང་།	ཚོར་26.00

图书在版编目(CIP)数据

米骄晋美克智嘉措文集/荒弃,尼达主编.—北京:民族出版社,
2005.4

ISBN 7-105-06952-X

I.米… II.①荒…②尼 III.米骄晋美克智嘉措—文集—藏
语 IV.Z427

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2005)第 034015 号

米骄晋美克智嘉措文集

编 者	荒弃,尼达主编
出版发行	民族出版社
地 址	北京市和平里北街 14 号
邮 编	100013
印 刷	北京艺辉印刷有限公司
经 销	各地新华书店
开 本	787mm×1092mm 1/16
网 址	www.e56.com.cn
印 张	22.25
印 数	0001-1500 册
版 次	2005 年 4 月第 1 版
印 次	2005 年 4 月北京第 1 次印刷
定 价	26.00 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(藏文室电话:010-58130509)

༡༡། ། རྒྱལ་ས་ཡང་དཔེ་ཚོགས་ཚོམ་སྒྲིག་ཁོངས་མི་ལྟན་གྱིས།

སྒྲིམ་བྱིས།

ཕལ་བ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན། དཀར་བཟིན་སྒྲུ་ལོ་བཤད་སྒྲུབ་བཏུན་པའི་ཉི་མ།
གཟན་དཀར་སྒྲུབ་བཏུན་ཉི་མ། རྩོམ་སྒྲུབ་སྒྲུ་སྟོང་ཡངས། སྒྲུབ་དབང་ནམ་མཁའ།
ཀ་རིང་ཉ་མགིན། མག་གསར་སྤང་སྤྱོད་རྩོམ་ཞེ། མི་བསྐྱོད་ཕལ་སྒྲུབ་སྒྲུ་མཆོ། སྒྲུ་ལོ་
ཅེ་གཞུང་ལྟ་སྒྲུབ་རོལ་བ་ཅུལ། རྒྱལ་ས་འཆང་ཉ་མགིན་གྱིས།

སྒྲིམ་བྱིས་སྒྲིག་པ།

རྩོམ་ཉེ་རུ་ཀ

ཉི་ཟླ་ཉེ་རུ་ཀ

སྒྲིམ་བྱིས་སྒྲིག་གཞོན་པ།

ཡོན་ཏན་སྒྲུ་མཆོ། ཡེ་ཤེས་འད་ཟེར་སྒྲུ་ལ། རིག་འཛིན་འད་གསལ་རྩོམ་ཞེ།

ཚོམ་སྒྲིག་པ།

ཀ་རིང་འཛིགས་མེད་རང་སྒྲུ་ལ། རིང་སྒྲིས་སྤང་མཛད་རྩོམ་ཞེ། དབང་ཆེན་པམ་
རིག་འཛིན། འཛིགས་མེད་འགྲོ་པན། སྤོན་སྤྱོད་འཇུག་མེད་རབ་གྱིས། སྒྲུབ་བཏུན་
སྒྲུ་ལ། མི་འཇུག་དཔལ་སྒྲོན།

宁玛文化丛书

顾问：

堪布宫却仁青 夏珠丹贝尼玛 土登尼玛 多珠隆洋
三世珠旺南喀 四世噶让旦正 五世玛合萨尔
三世米骄 召洛 拉摩加莆 旦正加

主编：

荒弃 尼达

副主编：

元旦 益西卓玛 吴奇

编辑：

久美让卓 南先加 多吉加 晋美卓攀
敏郎吉美热杰 图登卓玛 明吉华仲

༡༡། ཚུམ་པ་པོ་འོ་རྒྱུད་མདོར་བསྟུན།

དེ་ཡང་མི་བསྐྱོད་སྤྱལ་སྤྱེ་འཇིགས་མེད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོའམ་ཨ་ལགས་འཇམ་དབྱངས་
མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་སྤྱལ་སྤྱེ་ལོ་༡༧༩༧ལོར་མདོ་སྤྱོད་རེབ་གོང་ཡུལ་གྱི་ནགས་
རྒྱུའི་གདུང་རྒྱུད་ཏུ་སྤྱེ་འབྱུངས། མདོ་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གཞོན་དགེས་པ་རྣེ་རྣེ་མཆོག་གིས་
རྒྱལ་སྤྱལ་མི་བསྐྱོད་རྣེ་རྣེའི་སྤྱལ་སྤྱེར་རྣེས་འཇོན་གནང་། དགུང་ལོ་བདུན་གྱི་སྤྱིང་ཡོངས་
འཇོན་སྤྱོད་བཟང་བསྟན་དར་མདུན་ནས་སྤྱལ་སྤྱེར་གྱི་སྤྱོད་དང་གཟབ་གཤམ་གྱི་ཡིག་གཟུགས་
སྟགས་བསྟན་བསྟུན། དགུང་ལོ་བརྒྱད་གྱི་སྤྱིང་འཇིགས་མེད་ལྷུང་རྟོགས་ཀྱི་མཆོའམ་ཆོས་ལས་བར་མ་
རབ་བྱུང་གི་སྤྱེམ་པ་མདོས་ཉེ་ཆོས་སྤྱོད་ཞུགས་པས་འཇིགས་མེད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོའམ་ཆོས་སུ་
མཆོན་གསོལ།

དེ་ནས་བཟུང་དམ་པ་དེ་གཉིས་དང་ཡོངས་འཇོན་འཇིགས་མེད་མཁས་མཆོག་
འཇིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ། རྣེ་གྲུབ་སྤྱལ་སྤྱེ་ཡར་ལུང་བསྟན་པའི་ཉི་མ། མགར་ཅེའི་སྤྱེམ་
ཀུན་བཟང་སྟོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། རྣེ་འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་ཀྱི་མཆོའམ་ དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཆེན་པོ་དབྱིས་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོའམ་གསུམ་རྟོག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་རིག་པ་
འཇོན་པ་དུ་མའི་ཞབས་པད་ཚུལ་བཞེན་བསྟན་ཉེ་མདོ་སྤྱོད་རིག་གནས་སྤྱེ་ལ་བསྟན་བསྟུན།
ཁྱད་པར་འཇིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་མཆོག་གི་མདུན་སར་དྲུག་ཁྱིད་ཞག་བརྒྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་
སྤྱེམ་མ་ཞག་བརྒྱ། ཅ་རྒྱུང་ཞག་བརྒྱ་བཅས་སྤྱུངས་པས་རིག་པ་འཇོན་པའི་སར་གསེགས།
བསྟན་སྤྱེམ་གྱི་ཚུལ་ཡང་ཉགས་ཐོན་ཁོ་ན་མཛད།

ནགས་རྒྱུའི་ཡོངས་འཇོན་འཇིགས་མེད་མཁས་མཆོག་དྲུང་གསོ་རིག་ཅ་བའི་མང་གཞི་
རྣམས་བསྟན་བསྟུན་པ་དང་། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་མགར་ཅེ་ཀུན་བཟང་སྟོགས་ལས་རྣམ་
རྒྱལ་དྲུང་དུ། ཅ་རྒྱུད་སྤྱོད་འགྲེལ་དང་བཅས་པ། ཅ་བསྤྱི་དང་གལ་མདོ་རི་ཐང་མཆོམས།
ཕྱི་མ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱུས་ཁྱིད་བཅས་གསུམ་སྤྱོད་མཛད།

དགུང་གངས་སུམ་ཅུ་ལོན་སྐབས་དུས་འཁྱུར་དབང་གིས། ལོ་བཅུ་ལྷག་གི་རིང་བྱི་ཐུན་
དུ་ཚུད། རི་སྤྱོད་དུ། དགོ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་འདོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱལ་ལ། །གནོད་བྱེད་ཐམས་
ཅད་རིན་ཆེན་གཉེར་དང་མཆོངས། ཞེས་པ་ལྟར། ཁོང་གིས་ལས་ཀའི་བར་གསེང་དང་ཁོམ་

སྐབས་ཤིང་སྤྱད་ནས། མཁན་པོ་ཐུན་སེལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲུལ་ཞིག་བརྒྱད་པ་ཨ་ཁྲེ་རིན་པོ་ཆེ།
མཁས་བཙུན་ལྷུང་རིགས་ཀྱི་མཚོ་སྐོགས་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་དག་ལས། སློབ་གཉེར་དང་དོགས་
གཙོད་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོ་ཐོབ།

དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་ས་བྱ་༡༧༤༧ལོར་ཕྱིར་རང་བྱིམ་ལ་ལོག། སྤྱིང་རྒྱས་དངོས་འབེབ་
ཀྱི་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་ནས། ཁོང་གིས་ཅེ་ཁོག་རྫོང་བོད་སྐྱུན་ཁང་དུ་སྤྱག་ལས་གནང་།
སྐབས་དེར་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་འདི་ཉམས་དམའ་ཞིང་ཉག་སྤ་བ་དེ་ལ་སྤྱར་སྤྱོད་
བྱེད་དགོས་པར་དགོངས་ཏེ། འབྲུལ་ཞིག་བརྒྱད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས། མི་
པམ་འངམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱོན་རྒྱུད་ལས་ཕྱོད་པའི་ཙུ་བ་ཕྱགས་རྒྱུད་དང་མན་རག་རྒྱུད་ཆེན།
ཕྱི་མ་རྒྱུད་བཅས་ཀྱི་ལྷུང་དང་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་བྲིད་ལྷུང་དོགས་གཙོད་བཅས་ཞུས་པ་དགྲེས་བཞིན་
བསྐྱེལ་བའི་སྤྱིང་། ཁྲེ་སྤྱིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚོའི་མན་རག་ལྟན་ཐབས་སྐོགས་ཀྱི་ལྷུང་དང་
བཀའ་ཡང་བསྐྱོལ་བར་མཛད། གཞན་ཡང་དར་མོ་སྐྱོན་རམས་པའི་མན་རག་བཀའ་རྒྱ་མ་
ཞེས་སྤྱ་གྲགས་པ་དེ། མར་ནང་འཛིགས་མེད་དམ་ཚོས་ཀྱི་མཚོའི་ཞལ་གྱི་ཁྲུངས་བཙུན་ལྷུང་
རྒྱན་མངའ་བའི་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་དགེ་འདུན་བསྐྱུན་འཛིན་མཚོག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས། ཞལ་
ལྷུང་བཀའ་འཁྲོལ་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་དང་། གཡུ་ཐོག་ཆ་ལག་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་
ལྷུང་རྒྱན་ཡང་སྐྱོན་སྐྱོན་པ་སྐོགས་ཀྱི་དཀའ་ཆོགས་ལ་མ་འཛེམ་པར། བུམ་པ་གང་ཕྱོད་ཚུལ་དུ་
གནང་སྟེ་བཀའ་ཡང་འཁྲོལ། ད་དུང་གྲུབ་པའི་དབང་སྤྱག་དེ་ཉིད་ལས་མི་པམ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་
མཚོའི་ཙུ་རྒྱའི་ཁྲི་ཀྱང་དང་ལྟན་ཐབས་ཁྲེ་མིག་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་མཛོལ། དེ་ནས་མ་རྩ་
པ་རྩེ་ཏ་འཛིགས་མེད་རིགས་པའི་སློ་སྤྱོད་མཚོག་གི་བཀའ་ལྟར་ལྟ་ལྟན་ཡུལ་ལ་ཐེགས་ཏེ། རྒྱལ་
བའི་བླ་སྐྱོན་དབང་དང་བཀའ་སྤྱང་སྤྱོད་དབང་། ལྟ་མོ་སྐྱོན་གསུམ་དང་དྲང་སྤྱོད་སེར་རྒྱའི་
རྗེས་གནང་། གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཐིག་གི་བྲིད་ལྷུང་བཅས་ཐོབ་པའི་ཁར་དབང་ཆས་ཅུག་ལི་དགེ་ཆ་
བཅས་རྒྱབ་པར་མཛད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཡབ་ཀྱི་ཙུ་རྒྱུད་སྤོང་འབྲེལ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་
ཆོས་སྤྱོད་སྐྱོན་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྐོགས་གང་མཁོ་དང་། བར་མཛོད་དགྲེས་དར་བཅས་བསྐྱེལ།
ཁོ་རུ་མཁན་ཆེན་ཆེ་རིང་རྣམ་རྒྱལ་ནས་ཆོག་བདུན་བླ་སྤྱོད་ཆོགས་བཅས་གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཐིག་གི་
བྲིད་ལྷུང་རྒྱས་པར་བསྐྱེལ་བ་སྐོགས་གསོ་རིག་སྤྱོད་ལ་སློབ་གཉེར་ནར་མར་བྱས་ཏེ་གཞུང་དོན་
ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱགས་ངེས་ཆེན་པོ་འབྲུངས།

དགུང་ལོ་ང་བཞི་བ་༡༧༥༩ལོར་ཁོང་ཆེན་རིམ་པའི་བྱ་དགའ་ཐོབ་པ་དང་། དགུང་ལོ་
ང་ལྔ་བ་༡༧༥༩ལོར་རྒྱལ་ཁབ་འཕྲོད་བསྟེན་སྤྱད་སྤྱད་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱོན་པ་བཟང་པོའི་བྱ་དགའ་
དང་ལྟན་སྐྱོན་པ་དཀའ་བཙུ་བ་ཡི་མཚན་བཏགས་བསྐྱེལ། དགུང་ལོ་བྱ་ལྔ་བ་༡༧༥༩ལོར་

སྒྲུབ་པ་རབ་འབྱམས་པ་ཡི་ཐོབ་ཐང་སྤངས། ཞིང་ཆེན་བོད་སྒྲུབ་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན་
པ་དང་། བྱུང་བོད་སྒྲུབ་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན་པ་གཞིན་པ། ཞིང་ཆེན་བོད་ཀྱི་གསོ་
རིག་སློབ་ལྟ་ཆེན་མོའི་གྲ་སྒྲིག་ལྟ་ཡོན་བཅས་ཀྱི་འགན་བཞེས་པ་དང་། ཡོ་རོ་འགའ་ལ་རྫོང་
བོད་སྒྲུབ་ཁང་གི་ཡོན་ཀྱང་གི་འགན་ཡང་ཁུར། ༡༩༩༡ལོར་ལས་འཁུར་ངལ་གསོ་བྱས་ཤིང་
མཆན་འཛིན་ཡོན་ཀྱང་གི་འགན་བཞེས།

དེ་ལྟར་གསོ་རིག་གི་བཤད་བྲིད་གཙོས། གཙོད་བྲིད་དང་སྦྱོང་འཇུག་ ཀྱན་བཟང་སྒྲ་
མ། ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ། བར་དོའི་དུག་བྲིད་སོགས་ཀྱི་བཤད་བྲིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱབ་བཞིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་བདེ་ཆེན་ཞིང་སྦྱབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མ་ཁི་འདོན་པར་
བསྐྱལ་བ་སོགས་དགེ་བའི་ལས་འབའ་ཞིག་ལ་གཞོལ་བའི་ལུང་། རྟོ་སྦྱབ་བཞི་བ་སྦྱབ་བསྟན་
འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་དང་མཁན་ཆེན་འཛིགས་མེད་སྤུན་ཆོགས་འབྱུང་གནས་སོགས་ལས་
ཀྱང་དབང་བྲིད་མང་པོ་གསན་པ་དང་། ༡༩༩༩ལོར་གསེར་ཐང་སྒྲ་རྒྱུ་ལྟ་རིག་ནང་བསྟན་
སློབ་སྤྱིང་དུ་བྱོན་ནས། དེར་བཞུགས་ཀྱི་མཁན་སྦྱལ་སོགས་གསོ་རིག་དོན་གཞིར་ཅན་རྣམས་
ལ་ཁུངས་ལྟན་བརྒྱད་གཙང་གསོ་རིག་མན་ངག་གི་བྲིད་ལུང་སོགས་སྤྱལ།

དེ་ཡང་ཁོང་གི་གསུང་ཚུལ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་ཞལ་གདམས། མན་ངག་སོགས་འབོར་ཆེན་
ཡོད་ལ། དེ་ལས་གལ་ཆེ་ཤོས་རྣམས་དེ་བའི་དེར་བསྟུ་གང་སྦྱབ་བྱས་མོད་ཀྱི། འོན་ཏེ་གསུང་
ཐོར་སྒྲོར་ཞིག་ད་དུང་ལྱལ་དུ་ལུས་ཡོད་པ་དེ་དེད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱབ་པའི་«སྒྲགས་པའི་
ཤེས་རིག» ཅེས་པའི་དེབ་ཐེང་སྟེང་དུ་དགོད་ཅིས་ཡིན་པས་དེ་ལྟགས་སྟོག་མཁན་རྣམ་པའི་
སྤྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་བསྐྱམས་པར་བྱ་བ།

མཇུག་མཐར་དེ་བའི་དེའི་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་སྦྱོར་ཡོན་བདག་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡ་རིའི་ཀྱན་པན་
ཐེབས་ཙུ་ཆོགས་པའི་ཡིད་འོང་མཛད་རྗེས་ལ་མི་ཐུན་དད་བྱས་དང་བཅས་ཁོ་ཆོས་ཅི་མཛད་
ལེགས་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་སློན་ལམ་ཡང་ཡང་འདེབས་པ་ལགས།

ཞེས་སྒྲགས་མང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས།

༡༩༩༩ལོའི་ཟླ་བ་༡༠བར་བེ་ཡིང་དུ་སྒྲུར།

དཀར་ཆག

- བསྐྱབ་བྱ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་དོན་འགྲེལ་མེས་པོའི་དགོངས་ཀྱན། (1)
- མཆོད་རྟེན་དཀར་ཆག་དགེ་ལེགས་དད་པའི་ས་བོན་འབྲེལ་ཆད་
བསོད་ནམས་རྩུན་གྱུབ། (46)
- བཅོམ་ལྷན་ཁྲི་བོའི་རྒྱལ་བོ་རྟ་མགྱིན་གསང་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོ་ག་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་
སྒྲུབ་རིམ་བསྐྱས་པ་རྒྱལ་དབང་པལླའི་དགོངས་ཀྱན། (71)
- བདུད་ཅི་སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱད་ལས་དུམ་བུ་གཉིས་པ་
བཤད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྩེར་མཁར་ཞལ་ལུང་། (160)
- མཆོན་ནད་གསོ་བའི་ཚྱུང་བྱང་བསྐྱས་པ། (289)
- བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ལས་ཕྱི་ནང་གི་འབྱུང་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་
མཁས་པའི་ཞལ་ལུང་། (294)
- གསོ་རིག་ཙུང་བའི་ཤེས་བྱ་སློ་གསར་སྒྲོ་འབྱེད། (298)
- ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་སྤྱི་དོན་གནད་བསྐྱས་དཔའ་བོ་ཉེ་རུ་ཀའི་དགོངས་ཀྱན། (301)
- རྒྱལ་བསྐྱབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་འགྲོས་སློ་གསལ་འཇུག་དོགས། (306)
- ཤེས་བྱའི་སློགས་ཁ་ཤས་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲིང་ཐུན་བསྐྱས་པ། (312)
- སྤར་ཁའི་རུས་ཅིས་མདོར་བསྐྱས། (322)
- སྤེ་ཅིས་མདོར་བསྐྱས་དོན་གསལ་ཤེས་དཀར་མེ་ལོང་། (329)
- རེབ་ཀོང་གྲུབ་གནས་གསོལ་འདེབས་དག་སྤང་འོད་དཀར་བྱ་བ། (334)
- མིང་དོན་མཐུན་པའི་གཏམ་ཅིད་མོའི་ཚུལ་དུ་སྤུལ་བ། (336)
- རྒྱབ་གནས་པལླ་རྣམ་ཤོལ་སྤིང་གི་ཆོས་སྤྲིམས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ། (338)

༡༡། །བསྐྱབ་བྱ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་དོན་འབྲེལ་མེས་པོའི་
དགོངས་ཀྱིན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་དེ་མ་རྒྱ་གེ་ནི་ཡེ། ཆོས་རྣམས་རྣམ་དག་དབྱིངས་ཀྱི་ཡུམ་ཆེན་མོ། །མ་
འགགས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཁྱོས་མ་ནག ། ཡུ་རྒྱ་རེའི་རྣམ་འཕྲུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱ། །སྤྱ་མ་ལ་བ་
ཀྱི་སྤྱོན་མ་གཙུག་ན་རྒྱལ། །རྒྱལ་བ་སྤྱན་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་གཅིག་རྒྱ་རྒྱལ། །དམ་པ་སངས་རྒྱས་
ཡབ་ཡུམ་དགོངས་པའི་མཐིལ། །ཟབ་མོ་གཙོད་ཀྱི་གདམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །རང་གཞན་དོན་
གཉིས་འགྲུབ་པའི་ཐབས་འདི་སྤེལ། །

དེ་ལ་འདིར་དཔལ་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་གཙོད་ཀྱན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཀྱིས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱས་
བསྐྱས་འཆམས་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བོར་གནང་བ་སྤྱི་བ་མེད་དུངས་པའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཙམ་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། །བསྤྱན་བཅོས་ཚོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་
དང་། །བསྤྱན་བཅོས་དངོས། །མན་ངག་གིས་མཇུག་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྗེ་རྗེ་སྤྱི་བ་དཔོན་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། ཚ་བ་དང་བརྒྱད་པའི་སྤྱ་མ་
རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ན་མོ་གུ་རུ་བཙུ་རྒྱ་རྒྱལ། །ཞེས་ན་མོ་ཕྱག་
འཆལ། གུ་རུ་སྤྱ་མ། །བཙུ་རྗེ་རྒྱ་རྒྱལ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བ། །སྤྱ་མ་རྗེ་
རྗེ་འཛིན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་སྤྱེ། ཡོན་ཏན་ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱི་བའི་སྤྱ་མ་འམ་གོང་མ།
རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ནི། སྤྱལ་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་སྤྱི་བ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་བཅུ་ཕྱག་གཉིས་ལྟེ། །རིགས་
བརྒྱུད་ཁྱེད་བདག་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་ལེགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱད་དུ་གསུངས་པས་དགོས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་ཉིན་འབྲེལ་
ལ་དགོངས་པ་ཕྱགས་ཀྱིས་བསྤྱན་རྟོ། །གཉིས་པ་ཚ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱ་མ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་
ལ་གཉིས། སྤྱིར་ཆོས་ཁྱེད་ཀྱི་བཅུན་པར་བསྤྱན་པ་དང་འབྲེལ་ནས་བརྒྱད་པ་ཕྱག་ལྟར་གྱི་
སངས་རྒྱས་བྱང་མེམས་རྣམས་དང་། ཕྱི་ཕྱག་རྒྱུ་བརྒྱད་པ་དེ་ལྟར་གྱི་སྤྱ་མ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་སྤྱལ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་རྒྱུད། །བཀའ་རྒྱུད་སྤྱན་རྒྱུད་ཕྱག་
ལྟར་བརྒྱུད་པའི་ཆོགས། །ཞེས་པ་ལ་དམ་པ་གོང་མ་དག་གི་ཞལ་རྒྱུན་དུ། མི་རྒྱུད་ལྟ་ལ་ཕྱག་པ།

ཅུ་རྒྱུད་གངས་ལ་ཐུག་པ། ཆོས་རྒྱུད་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་བརྒྱུད་བརྒྱུད་པ་རྒྱག་ཐུག་གི་འདྲེན་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ཐུག་ཤུག་ཐུག་
འཇམ་དཔལ་སྤྱོད་མེད་། ལྷན་དེ་བ། དམ་པ་སངས་རྒྱུས། བསོད་ནམས་སྤྱོད་མ་རྣམས་པ་
རྒྱུད། དུམ་ཆེན་ཤར་ཐུག། རྩེ་བཅོན་སྟོན་མ། སྤྱ་ཀ་སི་རྩི་སྟོན་མ་རྒྱུད། ཐུམས་པ།
སྟོན་མེད། དཔྱིག་གཉེན། འཇམ་དབྱངས། ལྷན་དེ་བ་སྟོན་མ་རྒྱུད། དེ་གཉེས་
ཀ་གཉེས་མེད་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རམ། སྟོན་ཚད་དང་། མ་གཅོད་གི་བརྒྱུད་པ་ནི་པ་རྒྱུད་
དང་མ་རྒྱུད། པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉེས་འདྲེས་ཐུན་ཆད་གཉེས་མེད་རྒྱུད། སྤྱས་རྣམས་ནས་
བརྒྱུད་པ་མང་དུ་བྱེས་པ་སྤྱས་རྒྱུད། བཀའ་སྟོན་ཆོས་སྤྱོད་མེད་པ་སྟོན་གི་བརྒྱུད་པ་བཀའ་
བརྒྱུད། གསང་བ་མན་ངག་གི་ཚུལ་དུ་གནང་བ་སྟོན་གི་བརྒྱུད་པ་སྟོན་བརྒྱུད་དུ་བཤད་པ་
དང་། ཡང་ན་སྤྱལ་སྤྱོད་ཆོས་ཉིད་རང་སྟོན་དང་། འཇམ་དབྱངས་མགོན་པོ་སྟོན་གིས་
གསན་པའི་ཉེ་བརྒྱུད་ནི་སྟོན་བརྒྱུད་དུ་བཤད་ན་ཡང་ཆོག གང་ལྟར་ཡང་བཀའ་སྟོན་སྟོན་
གསུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་གཅོད་གི་ཉམས་ལེན་དུ་འདུ་བས་ན་བཀའ་ཐམས་ཅད་གི་བརྒྱུད་པ་
དོན་བརྒྱུད་བྱས་ཀྱང་རྒྱང་རམ་སྟོན་ཞེས་སྟོན་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་
བརྒྱུད་པ་རྒྱག་གི་ཁྲུངས་དང་ཐུག་པ་ནི། བརྒྱུད་ཚུལ་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་
འདི་ལ་ཆོགས་ཞེས་མང་ཆོག་སྤྱོད་པའི་དོན་ནི། མ་ཅིག་གི་ཐུགས་ལ་ཡོད་ཆད་གི་མདོ་སྟོན་
གཉེས་དང་བྱང་འཇུག་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཆོན་ཐམས་ཅད་སོད་སྟོན་གིས་ཐུགས་སྤྱོད་པར་བྱས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་པར་ཐུན་སྟོན་གི་མན་ངག་ཟབ་གནད་ཐུན་མེན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
རྒྱལ་བ་དོན་འགྲུབ་དང་། ཐུགས་ལས་འཁྲུངས་པའི་ཐུང་ཆོས་སྟོན་དང་མ་རྒྱུད་མཁའ་འགྲུའི་
དབང་བཞིའི་ཟབ་ལམ། རྒྱ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ། སྤྱོད་མའི་ནལ་འཕྱོར་ཟབ་ལམ་མ་དང་། རིགས་
གསུམ་མགོན་པོའི་དམིགས་པ་སྟོན་གསུམ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱ་མདུད་མ་དང་། རྩི་རྩེའི་ཆོག་
རྒྱུང་སྟོན་སྟོན་ལུས་མེད་པར་སྤྱས་མོ་རྒྱན་བཞི་དང་ཁྱེད་ཆོས་མེད་ལས་གཅོ་བྱས་པའི་བཀའ་
བབས་གི་གང་ཟག་བཅུ་རྒྱག་སྟོན་རིགས་རྒྱུད་དང་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་རྒྱག་
བཅས་བརྒྱུད་དེ། དར་བར་བྱས་པས་མཆོན་ནོ། །གཉེས་པ་ནི། ཀྱན་འདུས་སྤྱུ་དབང་སྟོ་
བཟང་བཞུན་དར་རྩེས། །བྱང་རྒྱུ་བར་དུ་འབྲལ་མེད་དུས་ཀྱན་སྟོངས། །ཞེས་པ་ལ་གོང་
གསལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་དེ་དང་དེ་ཐུན་གྱི་ཙུ་བའི་སྤྱོད་མེད་ནི། ཐུན་རྒྱབས་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི་ཉམས་
པའི་ཐུན་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྤྱོད་མའི་སྤྱལ་བ་དང་། ཆོས་གྱི་བཀའ་རྩིན་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཙུ་བའི་སྤྱོད་
མའི་སྤྱལ་བ་དང་། མདོར་ན་རང་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་དུ་འདྲེན་པའི་ཆེད་དུ། གང་ལ་གང་
འཆམས་གྱི་རྩིས་གར་འགྲུད་པས་ན་འདྲེན་པའི་སྤྱོད་མའི་ཚུལ་སྟོན་དེ་དག་ཀྱན་འདུས་པའི་

བདག་ཉིད་ཀྱི་བ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་སྤོ་བཟང་བསྟན་དར་རིན་པོ་ཆེ་ལ། ཡོངས་ཀྱགས་
སུ་སེང་སེང་སྒྱུར་གནས་པའང་ཁྱེ་བའི་རྗེ་དེ་ཉིད་ནས། བདག་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་
དུ་སྐད་ཅིག་གྱུར་འབྲལ་བ་མེད་པར་དུས་དང་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་སྒྱུར་ས་དགོས་པར་གསལ་བ་
འདེབས་པའོ། །ཀར་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་འགོ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་གྱུར་ཕྱགས་ལ་
སྟོན་པར་བྱས་སོ། །

ཙ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་དངོས་ལ། མདོ་སྟོགས་དང་སྟགས་སྟོགས་
གཉིས།

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲིམ་བྱ་ཚུར་འབྲིང་དང་བྱན་མོང་གི་ལམ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་།
སྒྲིམ་བྱ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྱི་རྟོགས་ན་དང་དམ་ལྟན་
རྟོ་རྗེ་སྟུན། །དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རིན་ཆེན་ཐོབ་པའི་དུས། །འདིར་སྤང་བྱ་བས་ཚུད་ཐོས་མི་
མཛད་པར། །སྒྱུར་དུ་འཆི་གྲབས་ཀྱིས་ལ་དམ་ཆོས་འབྱུངས། །ཞེས་པ་ལ་མ་ཅིག་གི་ཞལ་ནས།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བསྟན་བཅོས་གསར་དུ་རྩོམ་པ་ནམས་ཀྱིས་སྟག་པར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
ཐོགས་པ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགོས་པ་དེ་ལྟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པའི་ཐོག་
མར། གྱི་ཞེས་གདུལ་བྱ་ནམས་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་འབོད་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མ་ཅིག་གིས། ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་རྒྱུའི་གང་ཟག་ཤིན་དུ་དཔྱ་ཤོད་པ་
དང་སྤྲད་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་དགོས་པ་སྟོར་བ་ཡིན། གསུངས་པ་ལྟར། ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་
གསུམ་ལ་མོས་པ་གཏན་ནས་མེད་པ། བྱིའི་མདུན་དུ་རྩ་བ་ཞག་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱུང་པར་དུ་མ་
ཅིག་གི་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཞལ་ཁོང་འོན་ཏེ་སྟགས་འདྲིམས་པ་དག་ལ་དགོངས་ནས། རྟོ་ཞེས་
སྒྲི་སྟགས་ཀྱི་ཆོག་འདོན་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི། བསོད་ནམས་རྒྱན་གྱིས་དྲིས་ལན་ལས། སྤང་མོ་
བདག་ལ་བྱ་སྤོ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཀྱི་དུད་བྱ་སྟོབ་ཀྱན་སེམས་དང་རེམས་ཤིག་དམ་ཆོས་སྟོང་ནས་
སྟབས་ཤིག་བྱ་སྟོབ་ཀྱན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར། སྟགས་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
ནམས་ལ་བཅེ་བར་གདམས་པའི་དོན་ནོ། །གསོན་དང་ཞེས་པའི་ཆོག་འདིས་ཆོས་ཉན་པའི་ཚུལ་
ཀྱི་སྤང་སྤང་ནམས་བསྟན་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ནི། སེང་བྱང་
སྟགས་གསུམ་གྱི་སྟོན་ལྟར་ཞིག་ཡིན་ན་རབ་དང་། མིན་ན་ཡང་རྟོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟགས་དང་
མ་འགལ་བ་གཞིར་བཅས། མཁའ་འགྲོ་རིགས་ལྗེའི་དམ་ཆོག་དང་བསྟུ་བའི་དམ་ཆོག་ནམ་
གསུམ་སྟགས་ལམ་འདིའི་དམ་ཆོག་དང་ལྟན་དགོས་པར་མ་ཟད། ཆོས་ཀྱི་མཆེད་པོ་སྟགས་རྟོ་
རྗེ་སྟུན་ལའང་དམ་སེམས་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་པའི་སྟགས་ལ་རྩོམ་པ་པོ་ལའང་གོང་
མའམ་སྤྱ་མའི་ཆེ་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་མེད་པར་ཉོགས་པའོ། །སྐབས་འདིའི་བསྟན་བྱ་སྒྲིམ་བྱ་ཚུར་

འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟུན་ན། ཆོ་འདིའི་འབྲི་བ་ཆོད་དེ་ཕྱི་མ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་དང་། སྲིད་བདེའི་འབྲི་བ་ཆོད་དེ་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པས། རྗེ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས། རྣམ་དག་ངེས་འབྱུང་མེད་པར་སྲིད་མཆོ་ཡི། །བདེ་འབྲས་དོན་
གཉེར་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །སྲིད་ལ་བསྐྱམ་པ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་རྣམས། །ཀུན་ནས་འཆིང་
ཕྱིར་སོག་མར་ངེས་འབྱུང་བཅའ། །དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཆོ་ལ་ལོང་མེད་པ། །ཡིད་ལ་གོ་མས་
པས་ཆོ་འདིའི་སྤང་ཞེན་སྟོག ། ཅེས་པ་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་བྲིད་ལ། དལ་
བ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། འབྱོར་བ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དལ་བ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བཤད་དེ། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྟབ་
གྱིས། དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་དང་། །སྐྱ་སྐྱོ་ཆོ་རིང་ལྟ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་གྱིས་
སྟོང་བ། །སྐྱགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་འདི་དག་
དང་བལ་ནས། ཆོས་བསྟབ་པ་ལ་དལ་བའི་ཚུལ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མི་
ཁོམ་བརྒྱད་སྤངས་ཁོམ་པ་འདི། །དམ་ཆོས་རྒྱན་དང་ལྟན་པ་སྟེ། །སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྟོད་པ་
ཡིས། །ཆོ་འདིར་འབྲས་བྱ་སྟོབ་བྱར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། འབྱོར་བ་བཅུ་པོ་
ཡང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་རྒྱད་ལས། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དེས་ཆོས་གསུངས། །
བཏུན་གནས་བཏུན་རྗེས་འཇུག་པ་དང་། །གཞན་ཕྱིར་ཉག་ཏུ་སྡིང་བཅེ་བའོ། །ཞེས་དང་།
མིར་ཐུར་ལུལ་དབྱས་སྐྱེས་པ་དང་། །དབང་པོ་ཆང་ཞིང་གནས་ལ་དད། །དེ་བཞིན་ལས་མཐའ་
མ་ལོག་པ། །འདི་ལྟ་རང་གི་འབྱོར་བའོ། །དེ་ལྟར་རང་འབྱོར་ལྟ་དང་གཞན་འབྱོར་ལ། དེའི་
རྟེན་དུ་དལ་བ་བརྒྱད་བཞག་པས། དལ་འབྱོར་གྱི་བྲད་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་མི་ཡི་
ལུས་རྟེན་འདི་ནི། ལུས་རྟེན་གང་ལས་ཀྱང་བྲད་དུ་འཕགས་པ་རྒྱ་དང་ཕྱིན་གང་གིས་གཞལ་
ནའང་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་འདི་ཉིད་ལག་ཏུ་སྟོབ་པའི་དུས་ནི། ད་ངེས་གཅིག་འདི་མ་
གཏོགས། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོབ་པར་དཀའ་བས་ན། འཇིག་རྟེན་ཆོ་འདི་ཁོ་ན་ལས་བསམ་
རྒྱ་མེད་པའི་འབྲུལ་སྤང་ལ་ཨ་འཐས་ཏེ། དག་འདུལ་གཉེན་སྟོང་སོགས་གྱི་བྱ་བས་ཆོད་དུ་མི་
ཁོམ་པ་བཅོས་ནས་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་བསམ་བཞིན་ཆུད་ཆོས་སུ་བཏང་ན། འཆི་ཁར་
འབྱོད་པའི་རྒྱ་ལས་འདའ་བ་མེད་པས་དེ་འདྲ་མི་མཛད་པར། དལ་རྟེན་འདི་ལ་སྡིང་པོ་ཞིག་
ཅེས་ཀྱང་ལེན་དགོས་པ་ནི་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་པའི་ཁར་འཇིག་རྟེན་འདིར་ལྟན་རིང་པོར་མི་སྟོད་
པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྟོད་འཇུག་ལས། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་སྟོད་
པ་རིགས་མ་ཡིན། །བདག་ནི་སྟོག་པ་མ་བྱང་བར། །ངེས་པར་སྟོན་དུ་འགྲུལ་དུ་འཆི། །ཞེས་
དང་། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་མ་ཤི་བ། །གལ་ཏེ་བྲིད་གྱིས་མཐོང་

ངམ་ཐོས། །ཡང་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལྷ་ངན་བསལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།
 མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྟ་བུ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་སྤྱད་ཡང་མི་ཉག་ན། །རྒྱ་མིང་སྤྱིང་བོ་མེད་འདྲ་ཡི། །ལུས་
 ཅན་ནམས་ལ་སྦྱོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རེ་ནམས་འཆི་ངེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཁར་ནམ་འཆི་ཆ་མེད། །འཆི་སྐྱོན་ལ་ངེས་པ་མེད། །དེ་རིང་ཅམ་ལ་ཡང་མི་འཆི་བའི་གདེང་
 ཚོད་ནི་མེད་པས། །ཡུན་རིང་སོས་དལ་དུ་འདུག་ཆགས་མི་བྱེད་པར་ཅུང་ཅམ་སྤྱོད་པའི་དུས་
 ཚོད་ཐུང་དུ་འདི་ལ་བེད་སྤྱད་དེ། ལྷ་ར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་ཁར་རང་ལ་ཕན་པའི་ལམ་སྒྲུགས་ལྟ་བུ་
 ཞིག་སྤྲོས་ནས་གྲུ་སྒྲིག་བྱས་ཤིང་ཆེ་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་གཤམ་ཤིག་ཅི་ལུས་ཀྱང་གྱིས་ལ། །འཇིགས་
 སྦྱོབ་ལེགས་སྦྱོན་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཉམས་སྤྱད་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་
 མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འབད་པ་སྤྱོད་འབྱུངས་པར་
 བསྐྱལ་བ་ནི། མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་པོ་ནས། ཆོ་འདི་ཡུན་ཐུང་ཤེས་བྱ་ནམ་པ་མང་། །ཆེ་ཡི་
 ཚད་ཀྱང་རི་ཅམ་མི་ཤེས་པས། །རང་བས་རྒྱལ་ས་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །ཐོག་མར་རང་གི་དགོས་
 པ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱ་བ་དང་པོའི་མཐུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ། ཐུན་
 མོང་སྤྱོད་འགྲོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྤྱད་སྤངས་ནས། །ཞེས་པ་དེ་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་ལུགས་
 ལྟར་ཆོས་ཚུལ་འདིའི་སྤྱོད་དུ་ཅིས་ཀྱང་འགྲོ་དགོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནམ་གང་ས་ནི་ནམ་གང་ས་སྤྱོད་ཐོག་
 ནམ་པ་བཞི་དང་། རྒྱལ་ས་སྤྱོད་པ་བཅས་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་གི་སྤྱོད་ཐོག་སྤྱོད་པ་གཉིས་སོང་
 ཟེན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་གཉིས་པོ་ཡང་སྤྱོད་བདེའི་འཁྲི་བ་བཅད་ནས་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 ཆོས་ཏེ། འཇམ་མགོན་ཅོང་ཁ་བས། ལས་འབྲས་མི་བསྐྱུ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ནམས། །
 ཡང་ཡང་བསམ་ན་སྤྱི་མའི་སྤྱང་ཤས་ཤོག །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱུ་
 བའི་ཚུལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་བརྒྱ་བ་ལས། ལུས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ལས་
 ནམས་ནི། །བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཡང་རྒྱུད་མི་བ། །ཆོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་མོད་
 དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། ལས་ཀྱི་ནམ་པར་སྤྱོད་པ་ནི། ས་ལ་མི་སྤྱོད།
 རྡོ་ལ་མི་སྤྱོད། ཟེན་པའི་སྤྱང་པོ་རང་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་
 ཆེས་མ་བྱས་ན་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་རིགས་དུག་གང་དུ་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་བརྒྱ་བ་ལས། དཔུལ་བ་ནམས་ནི་དཔུལ་མེས་ཉམས། །ཡི་དྲགས་བཤེས་
 ཤིང་སྒྲོམ་པས་ཉམས། །དུད་འགྲོ་སྤྱོད་ཁིང་སྤྱུགས་པས་ཉམས། །མི་ནམས་འཆོ་བ་ཐུང་བས་
 ཉམས། །ལྟ་ནམས་བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། །ལྟ་མིན་འཐབ་ཅིང་ཚོད་པས་ཉམས། །འཁོར་བ་
 ཁབ་ཀྱི་ཆེ་ཅམ་ལ། །བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་མཐོ་
 དམན་གང་དུ་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྡོ་པོ། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་

འབའ་ཞིག་ལ་སྒྱུད་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཁར། འཁོར་བའི་སྐྱག་
བསྐལ་དེ་དག་བྲལ་བར་འདོད་པས། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རམ་ལས་ཉོན་ཐངས་དགོས། དེ་སྤངས་
པའི་ཐབས་ནི་བསྟན་པ་དམ་ཆོས་ལ་ཞུགས་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་སྤངས་ན། གཞོན་འཁོར་བ་
ལས་ཐར་བ་ཡིན་པས་ལམ་གཙོ་ལས། སྲིད་ལ་བསྐྱམ་པ་ཡིས་ཀྱང་ལས་ཅན་རྣམས། །ཀུན་ནས་
འཆིང་སྤྱིར་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་བཅུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་པའི་འཇུག་
སྒྲི་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒྲི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་དགོས་པ་ནི། ཟབ་
དོན་སྐྱགས་སྤྱིང་ལས། ཀུན་མཁྱེན་འདོད་པས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་དང་གསོལ་འདེབས་བྱ། །
སེམས་བསྐྱེད་མཆོག་ལྟར་འགྲོ་ཀུན་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐུན་མོང་
སོན་འགྲོའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་དག་གིས་རང་གི་རྒྱུད་མ་རྩུང་བ་འདི་ལེགས་པར་སྤངས་པ་ནས་འགོ་
བཅམས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། སྤྱིས་བྱ་ཆེན་
པོའི་ཉམས་ལེན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཚུལ་འདི་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་གཅེས་པ་
སྤྱིར་བའི་གཙོད་དང་། ཀུན་རྒྱུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་གཙོད་དང་། དོན་
དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བའི་གཙོད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བརྒྱད་རང་
བདེའི་དྲི་མས་མ་གོས་པར། །ཐེག་ཆེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་རྩིས་ཟིན་པ། །གཉན་ཁྲིད་འགྲིམ་
དུས་ཐོག་མར་གཅེས་པའི་གཙོད། །ཅེས་པ་ལ། ཐོག་མར་ངེས་དགོས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་
བསྐྱས་པའི་སྤང་པོ་ལ་བདག་འཛིན་སྤངས་ནས་ཡུལ་གཞན་ལ་དངོས་པོ་དང་མཆོན་མའི་འདུ་
ཤེས་མི་འཇུག་ན་གཙོད་ཡུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཛོད་ལས། སྤྱ་རྒྱས་སྤང་བ་མ་ཡིན་དང་། །ཡུལ་
ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། །ཉོན་མོངས་སྤྱི་སྤྱི་ཞེས་བཤད་པ་
ལྟར། བཅད་བྱ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱ་རྒྱས་དང་། །ཡུལ་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
པའི་ཡིད་ལས་སྤྱིས་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་བས་ཡུལ་དེ་ཉེ་བར་བཅུག་ནས་བག་ཆགས་སད་པར་བྱས་
ཏེ། །ཡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པས་ན་གཙོད་ཡུལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྐགས་ཀྱི་ཚུལ་
ལས་ཀྱང་། རྩིས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་བྱས་ནས། །སྤྱི་ནས་སྤྱིད་པ་ཡང་དག་སྟུང་། །ཅེས་མདོ་དང་
སྐགས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་སྤྱིད་པ་སྟུང་པ། ཐུན་མོང་དུ་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་གཙོད་ཡུལ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཙོད་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་ཁོན་ནི། བདག་གཅེས་འཛིན་ཡིན་ཏེ།
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ཏེ། དེ་ལྟར་ལགས་པས་དག་པོ་བདག་གིས་ཟིན། །འཇུགས་
ནས་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་རྒྱུ་བདག་གིས་ཟིན། །རབ་དུ་བརྒྱས་ནས་བསྐྱུ་བ་བདག་གིས་ཟིན། །ཞེ་མ་
བདག་འཛིན་འདི་ཡིན་ཐེ་ཆོས་ཆོད། །ཅེས་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ལྷ་བ་ཤགས་པས། བདག་ནི་
འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་།

ནམ་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འགྲེལ་ལས། །ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་
འབྱུང། །ཞེས་པ་ལྟར། བདག་འཛིན་འགོང་པོ་དེ་ངོས་མ་ཟིན་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས།
འཇིག་རྟེན་སྤྱག་བཟུལ་རི་སྟེང་པ། །དེ་ཀྱན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ཆོས་མ་འགྲུབ་གོང་དུ་ཆོས་བརྒྱད་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། འཇིག་
རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྟོན་དང་མི་སྟོན་དང་། །བསྟོད་སྟོང་
ཅས་བསྐྱེད་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པས་མགོ་སྟོམས་མཛོད། །ཅས་
དང་། རྒྱལ་དབང་ལྡ་བས། ཆོས་བརྒྱད་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་གདོན་ཆེན་པོ། །སྟོང་ལ་
ཞུགས་པས་སྤྱག་བཟུལ་བདེ་བ་དུ། །བཟུང་ནས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་རྒྱང་ལ་བསྐྱར། །ཞེས་དང་།
འགྲོ་མགོན་ཐབས་དཀར་པས། འདོད་སྟོགས་བཞི་པོ་སྐྱབ་པ་དང་། །མི་འདོད་སྟོགས་བཞི་
སྟོང་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་འཆད་དབང་བསྐྱར་མཆོད་སྦྱོར་སྟགས། །བྱས་ན་ཆོས་བརྒྱད་དཀར་པོ་
ཟེར། །སྟོག་གཙོད་སྤྱ་འཕྲོག་མི་དགེ་ལས། །བྱས་ན་ཆོས་བརྒྱད་ནག་པོ་ཟེར། །གཏོ་མདོས་བྱུང་
གསུམ་མོ་ཅིས་སྟགས། །བྱས་ན་ཆོས་བརྒྱད་ཁྲ་པོ་ཟེར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་
པའི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་འདི་རེ་རེ་ནས་རང་ཁོ་ན་བདེ་འདོད་ཀྱི་སྒོར་ན་དང་འགྲེལ་བའི་དྲི་མ་དེས་མ་
གོས་པ་ཉི་གཞི་དེ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི། ཞི་བ་ལྟས། བདག་ནི་སྟོལ་བ་དོན་
གཞེས་ལ། །རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེས་འཆིང་མི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྦྱིར་མཁའ་
འགྲོ་སྟོན་བརྒྱད་ཆེན་མོ་ཞེས་པའི་གཙོད་འདི་ནི། བཙམ་ལྟ་འདས་ཀྱི་བཀའ་མདོ་སྟེ་ཐམས་
ཅད་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་པ་ཤེར་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དགོངས་དོན་སྟོང་
པོ་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། །སྐྱས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནམས་ཤིང་རྟ་
ཆེན་པོ་ནམ་གཉིས་ནས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་ལ་ཁྱེད་སྟངས་གཏུག དམ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་བ་ཡུམ་
ལེགས་པར་སྐྱབ་པའི་གཞུང་ཡུགས་ལ་གཞི་བྱས། བཅུ་མེད་རྩ་པོ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྟོང་མན་རག་
གིས་བྱར་བརྒྱན། ཡ་མ་ལ་བ་ཀྱི་སྒོན་མའི་མདོ་སྟགས་བྱང་འཇུག་གི་ཉི་མ་སྟོན་གསུམ་ལ་ལམ་
ཀྱི་འཁྱེར་སྟངས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་ལ་འང་བྱམས་སྟོང་རྟེ་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཞི་བཙོལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཅིག་གིས། རས་ནི་འདི་ལྟར་
བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཡིད་ལ་བྱུངས་དང་བྱ་སྟོབ་ཀྱིན། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོན་ཁ་རྟེ་དབང་ཐང་
དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་གཞན་དོན་དུ་གཏོང་ཞིང་། རང་འདོད་ཀྱི་
དྲི་མ་སྤྱི་རྩེ་མོ་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་པས་སྤྱི་གདེང་ཐོབ་པར་བྱས་ནས། བྱམས་སྟོང་རྟེ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་ཀྱི་རྩི་དང་མ་བུལ་བ་དེ་ལ་དམ་ཆོས་གཙོད་ཟེར་བ་ཡིན། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ཡིན།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ཡིན། སྐྱབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་